

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐
เกี่ยวกับการประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีหนังสือ ที่ สกพ ๕๕๐๒/๑๐๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกพ.) เพื่อขอให้ดำเนินการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๐๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ทำการปิดประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ ๔ (ระยอง - แก่งคอย) ที่ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้ สกพ. เสนอข้อเท็จจริงเพื่อสอบถามแนวทางการปฏิบัติต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อดังกล่าวข้างต้นที่รัฐมนตรีลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีผลสมบูรณ์และบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน ซึ่งตามมาตรา ๑๔๖ และมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ มีผลให้พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัทปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ ๒) ๑ เกี่ยวกับการก๊าซธรรมชาติสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ก่อนวันที่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

๒. หากกรณีที่ประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ มีผลสมบูรณ์และบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย ในส่วนของการปิดประกาศ การจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขต และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาราคาที่ดินและทรัพย์สินเพื่อกำหนดค่าทดแทนนั้น จะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานใด หากจะต้องดำเนินการโดย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะเป็นการดำเนินการโดยกฎหมายใด หรือหากเป็นการดำเนินการโดย สกพ. จะเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ และมาตราอื่น ๆ ตลอดจนจะถือว่าเป็นเขตระบบโครงข่ายพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ หรือไม่

๓. หากกรณีที่ประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อไม่มีผลสมบูรณ์และบังคับตามกฎหมาย สกพ. จะต้องดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับการประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อที่รัฐมนตรีได้ลงนามไว้แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงพลังงาน (กรมธุรกิจพลังงานและสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรกำหนดประเด็นพิจารณา ๒ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ ประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ ๔ (ระยอง - แก่งคอย) ที่รัฐมนตรีลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีผลสมบูรณ์และบังคับได้ตามกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน ซึ่งตามมาตรา ๑๔๖ และมาตรา ๑๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลให้พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับกิจการก๊าซธรรมชาติสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ก่อนวันที่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า ประกาศเขตระบบดังกล่าว รัฐมนตรีได้ลงนามเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังมีผลใช้บังคับ ดังนั้น ประกาศเขตระบบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ประกอบกับข้อ ๗^๒ ของประกาศคณะกรรมการกำกับการใช้อำนาจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ จึงกระทำขึ้นโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตาม

^๑ มาตรา ๕ ในการดำเนินธุรกิจปิโตรเลียม บริษัทไม่มีอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑

บรรดาอำนาจ สิทธิ และประโยชน์อื่นที่กำหนดให้เป็นของ ปตท. ตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้เป็นของคณะกรรมการตามมาตรา ๕

ในการใช้อำนาจตามวรรคสอง คณะกรรมการต้องกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการปฏิบัติโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๒ ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อตามความจำเป็น โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

เมื่อรัฐมนตรีประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ และเครื่องหมายแสดงเขตตามที่คณะกรรมการกำหนดในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้บริษัทดำเนินการปิดประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อไว้ ณ ที่ทำการเขตหรือที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่นั้น กับให้มีการจัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ในบริเวณเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อดังกล่าวตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

กฎหมาย มีผลเป็นกฎหมายตามมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และจะใช้บังคับบุคคลภายนอกเมื่อนำกฎไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนการที่ได้นำประกาศไปลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นการนำไปลงภายหลังจากวันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องจากการที่รัฐมนตรีได้ลงนามในประกาศเขตรบบไปแล้ว อันเป็นผลของมาตรา ๑๔๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ประสงค์จะรองรับเพื่อให้มีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง การนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายหลังจึงไม่ทำให้ประกาศเขตรบบเสียไป แต่มีผลเป็นการใช้บังคับบุคคลภายนอกเท่านั้น

ประเด็นที่ ๒ หากกรณีที่ประกาศเขตรบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ ๔ (ระยอง - แก่งคอย) ดังกล่าว มีผลสมบูรณ์และบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย ในส่วนของการปิดประกาศ การจัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขต และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาราคาที่ดินและทรัพย์สินเพื่อกำหนดค่าทดแทนนั้น จะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานใด โดยหากต้องดำเนินการโดยบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะเป็นการดำเนินการโดยกฎหมายใด หรือหากเป็นการดำเนินการโดย สกพ. จะเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ และมาตราอื่น ๆ ตลอดจนจะถือว่าเป็นเขตรบบโครงข่ายพลังงานตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

เมื่อบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการพลังงาน อันเป็นผลให้พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)^๕ สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ย่อมไม่มีอำนาจดำเนินการปิดประกาศตามข้อ ๗^๕ ของประกาศคณะกรรมการกำกับการใช้อำนาจของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการ

^๓ มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

๑ล๑

๑ล๑

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

๑ล๑

๑ล๑

^๔ มาตรา ๑๔๙ เพื่อให้การประกอบกิจการพลังงานของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สามารถดำเนินงานได้ต่อไปตามมาตรา ๑๔๖ มิให้นำมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จนกว่าบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จะได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และในช่วงเวลาดังกล่าวให้พระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับต่อไป

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ชนสงฆ์ไตรเลียมทางท้อๆ อีก การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปย่อมเป็นไปตามมาตรา ๑๐๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานต้องนำประกาศดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๐๖^๗ วรรคหนึ่ง และเมื่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานให้ความเห็นชอบแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจึงจะประกาศกำหนดเขตรบบโครงข่ายพลังงานโดยปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงานฯ ต่อไป

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๒

^๖ มาตรา ๑๐๖ เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบโครงข่ายพลังงานได้แล้ว ให้จัดทำแผนผังแสดงรายละเอียดของลักษณะทิศทางและแนวเขตในการวางระบบโครงข่ายพลังงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแผนผังตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานประกาศกำหนดเขตรบบโครงข่ายพลังงานโดยปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ที่เขตรบบโครงข่ายพลังงานนั้นตั้งอยู่ หรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ทั้งนี้ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดทำเครื่องหมายแสดงบริเวณเขตโครงข่ายพลังงานบนพื้นที่จริงและมีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นซึ่งมีอสังหาริมทรัพย์อยู่ในเขตหรือที่ตั้งระบบโครงข่ายพลังงานที่เกี่ยวข้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นอาจอุทธรณ์เหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้รับใบอนุญาต

คณะกรรมการต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น